

Tokoni ke ma'u atu mo nofo 'i he ngaahi fale nofo totongi

Tokoni ma'a e kau nofo totongi

Talanoa mai kiate kimautolu kapau 'oku ke fiema'u tokoni ki ho'o nofo totongi pe ngaahi fakamole ki he nofo'anga. 'Oku mau 'oatu ha tokoni fakapa'anga ki he kaka'i ke nau ma'u atu pe nofo 'i ha ngaahi fale nofo totongi taautaha. 'Oku kau ki heni 'a e fanau akó mo e kakai 'oku lahi hake 'i he ta'u 65.

'Oku 'ikai fiema'u ia ke ke ma'u ha penefiti ke toki ma'u atu ai ha tokoni. Te ke toe ala 'ata atu foki ki ai kapau 'oku 'i ha tu'unga ma'ulalo 'a ho'o pa'anga hu mai.

'E makatu'unga 'a e tokoni te ke ma'u atu 'i he tukunga 'oku ke 'i ai, ho'o pa'anga hu mai mo e ngaahi koloa (assets).

Hokohoko atu 'a e tokoni ki he nofo totongi

Kapau 'oku ke fiema'u tokoni ke totongi ho'o nofo pe nofo'anga kaunga nofo (board), te ke ala ma'u atu ha totongi hokohoko 'oku ui ko e Accommodation Supplement (Tokoni Fakalahi ki he Nofo'anga). 'Oku 'ikai 'ata ia ki he kakai 'i he ngaahi fale 'a e pule'anga (public housing).

Kapau te ke fiema'u ha tokoni lahi ange ke feau ho'o totongi nofo pe ngaahi fakamole kehe ki he nofo, te ke toe ala ma'u atu foki mo e Temporary Additional Support (Tokoni Fakalahi Fakataimi). 'E lava ke totongi ia 'o a'u ki he uike 'e 13 'i ha fo'i taimi 'e taha.

Totongi 'o e totongi nofo kuo tomui hono totongi

Kapau 'oku tomui hono totongi ho'o nofo, ngaue kei taimi leva ki ai. Talanoa mo ho'o lenilooti fekau'aki mo ha palani ki hono totongi 'a e mahu'inga 'oku tomui 'aki. Kapau 'oku 'ikai malava 'eni, 'e malava ke mau tokoni ke 'oua 'e mole ho 'api.

Te ke ala ma'u atu 'a e Rent Arrears Grant (Tokoni ki he Totongi Nofo 'oku Tomui). 'E fiema'u ke ke totongi fakafoki 'a e pa'anga ko eni.

Totongi tomu'a (in advance) 'o e Ponite (bond) mo e totongi nofo

Kapau kuó ke ma'u ha nofo'anga, te mau ala tokoni atu ke ke totongi tomu'a (in advance) 'a e ponite mo e totongi nofo.

Talanoa mo kimautolu pea te mau vakai 'a e tokoni te ke lava 'o ma'u atu. 'E lava pe ko ha pa'anga tokoni Ponite pe Totongi Nofo Tomu'a (Bond or Rent in Advance) eni. 'E fiema'u ke ke totongi fakafoki 'a e pa'anga ko eni.

Ko e hiki ki ha fale nofo'anga 'e tahá

'E lava ke tokoni 'a e Moving Costs Grant (Tokoni ki he Fakamole 'o e Fetukutukú) ki he ngaahi me'a hangē ko e taulani pe haea 'o ha loli. 'E toe lava foki ke faka'aonga'i ia ki he kautaha fetukutukú, kapau 'e 'ikai ke ke lava ia 'iate koe pē, 'o hangē ko ia kapau 'oku 'i ha ta'u motu'a, fokoutua pe faingata'a'ia fakaesino. 'E fiema'u ke ke totongi fakafoki 'a e pa'anga ko ení.

Tokoni ke ma'u atu ha 'api nofo totongi

Kapau 'okú ke kumi ha 'api ke ke nofo ai ka 'oku faingata'a ke ma'u ia koe'uhí ko ho tūkunga fakafo'ituituí, te mau ala tokoni 'aki hano 'oatu ha Tenancy Costs Cover letter (tohi ke Fua 'a e Ngaahi Fakamole ki he Nofo Totongi) 'e lava ke 'oatu ki ha lenilooti.

Founga 'o e tohi kolé

Te ke lava 'o tohi kole 'o 'a'u tonu ki ai pe 'i he telefoní

Kimu'a ke ke tohi kolé, 'e fiema'u ke ke tñaki ha ngaahi me'a fakapepa, kau ai 'a e:

- fakamo'oni pe ko hai koe
- fakaikiiki 'o e pa'anga hū maí mo e ngaahi koloá (assets)
- fakamo'oni ki ho'o ngaahi fakamolé (hangē ko e totongi 'o e ngaahi fakamole ki he fetukutukú pe totongi nofo 'oku tōmuí)
- aleapau ki ho'o nofo totongi.

Tohi kole 'i ha'o a'u tonu

'Alu ki he 'ōfisi Work and Income 'i ho feitu'ú. 'E lelei tahá ke 'uluaki fokotu'u ha 'apoinimeni. Te ke lava 'o kumi homau ngaahi 'ōfisi 'i he workandincome.govt.nz/findus

Tohi kole 'i he telefoní

Ke tohi kole 'i he telefoní, te ke lava 'o telefoni mai kiate kimautolu mei he 7 pongipongi ki he 6 efiafi Mōnite ki he Falaite mo e 8 pongipongi ki he 1 ho'atā 'i he ngaahi 'aho Tokonakí. Telefoni mai kiate kimautolu 'i he:

- **0800 559 009** Working age (Ta'u ngāué)
- **0800 552 002** Seniors (Kakai matu'otu'á)
- **0800 88 99 00** Students (Fānau akó)

Ko kinautolu 'oku nau ma'u atu 'a e Youth Payment pe Young Parent Payment kātaki 'o fetu'utaki fakahangatonu ki ho'o Youth Coach.

Kapau 'okú ke tuli, palopalema ho'o fanongó pe faingata'a ke ke fetu'utaki 'i he telefoní te ke lava 'o:

- text: **029 286 7170**
- 'imeili: MSD_Deaf_Services@msd.govt.nz
- faka'aonga'i 'a e NZ Relay Services: NZRelay.co.nz

Ki ha fakamatala lahi ange:

Vakai ki he workandincome.govt.nz/housing

Te ke lava foki 'o vakai'i 'a e me'a te ke lava 'o ma'u atú 'i he 'Initanetí 'i he check.msd.govt.nz